

Guió:

A: Benvolguts de nou estimats oients i gràcies per la vostra espera. Avui en el nostre especial d'Art Attack, sessió número 4, parlem sobre temples, en concret el temple de Luxor, com us havíem anticipat a la nostra última sessió, on vam parlar sobre les persones que participen en la construcció d'un temple. Si voleu escoltar-la podeu trobar-la en les nostres xarxes socials, a Instagram i a Twitter @artattack_14.

Per parlar sobre un temple com el de Luxor portem dos convidats: aquí tenim la doctora Thalia Urgell Baiori, arqueòloga de la universitat de Columbia i el doctor Èric Pérez Madueño, historiador de la universitat d'Oxford, dos especialistes que acaben de tornar d'una expedició de dos anys en el cor d'Egipte, m'equivoco?

E: No, no t'equivoces, hem estat 2 anys estudiant el temple de Luxor.

A: Voleu donar una petita introducció al temple per als nostres nous oients?

T: Bé, és un temple clàssic que va ser construït durant l'imperi nou, aproximadament des del 1.380 aC fins al 1.150 aC i se situa al cor de Tebes.

Va estar sota el comandament d'Amenhotep III, que va construir l'interior del temple, i es creu que va ser completat sota el comandament de Ramsés II que va construir el recinte exterior afegint la façana i els obeliscos.

A: A part dels temples clàssics quins més hi havien?

T: Hi havien molts tipus però els principals eren els solars i els funeraris.

A: I els temples es dedicaven a diferents Déus egipcis, oi?

T: Cert, els antics temples egipcis estaven destinats com a llocs que connectaven els déus amb la terra. De fet, el terme que els egipcis utilitzaven per descriure un temple era, "mansió d'un déu". Va permetre als humans interactuar amb el déu a través del ritual i l'intermediari entre els Déus i els humans eren els faraons, que es consideraven com una mena de semidéus.

En el cas del temple Luxor va ser dedicat a Amón, que es considerava el rei dels Déus Egipcis.

A: Començarem amb les preguntes dels oients que van escriure en les nostres xarxes socials que podeu trobar a Instagram i Twitter a @artattack_14. La primera participació va ser de l'usuari @caarlaalopez i ens comenta: "Com es construïen els temples?"

T: El disseny típic dels temples consistia en una sèrie de sales tancades, patis oberts i monumentals accessos flanquejats per pilons, estava tot alineat per un eix que marcava la ruta dels festivals processionals, i l'entorn del temple s'acostumava a crear un mur que tancava diversos edificis secundaris.

Els primers faraons van construir els seus temples seguint un patró general únic; recinte quadrangular de tova i monticle de terra en el seu centre. Amb el temps van anar evolucionant i es va acabar construint tot el temple de pedra.

A: Que interessant! Continuem amb la pregunta de la nostra fan n.1, @alina.febrer: "quina era la funció del temple de Luxor?"

E: La principal funció del temple era religiosa i, com en la major part dels temples egipcis, es practicaven rituals, però en aquest temple es feien processons i cerimònies destinades al déu Amon-Ra, tot i que també era normal el culte a altres divinitats com Mut i Khonsu.

A: Pots explicar qui eren Mut i Khonsu?

E: Sí, és clar! Es tracta de la dona i el fill del déu Amon-Ra. Sortien del seu recinte de Karnak per, a través del riu, com comentàvem abans, visitar el temple de Luxor, on el déu aconseguia el seu aspecte fèrtil, com Amón-Min, i després d'onze dies de festivitats tornar a través de l'avinguda de les esfinxs a Karnak.

A: O sigui que tenia una funció molt més específica, interessant... La nostra fidel oient @claarapolo diu el següent: "És veritat que el temple de Luxor va ser usat amb diferents raons segons les èpoques?".

E: No sabem els anys concrets que va ser usat. El temple va estar enterrat durant molts segles sota la sorra i anys després, van trobar aspectes religiosos que no formaven part de l'Egipte antic, van trobar una capella cristiana al final del temple i a una altra secció una mesquita.

A: Mhm, semblant a altres temples llavors. @veertss diu: "vaig llegir que hi ha una avinguda d'esfinxs, per què servien?"

E: Aquesta avinguda de 2,7 quilòmetres uneix el temple de Luxor amb el de Karnak. El dia de cap d'any es feia la processó d'Amon per aquest passeig d'esfinxs fins al temple de Luxor.

Aquesta avinguda constava de 1.350 esfinxs, però actualment només podem trobar 40 i la seva funció era protectora.

A: Si no m'equivoco és semblant a altres cultures, com l'art ibèric

E: Exacte. En l'art ibèric també representaven protecció, per això les podem trobar en tombes i temples.

A: L'usuari @nahiaa.14 pregunta: "vaig anar a visitar el temple de Luxor en persona i falta un obelisc, per què no està?"

T: Bona pregunta. L'obelisc dret no està perquè al 25 d'octubre del 1836, el governant d'Egipte d'aquella època, Muhammad Ali Pasha, els hi va donar un obelisc a França a canvi d'un rellotge mecànic però que va resultar ser defectuós.

A: Ostres, quina mala sort.

T: Bé, però si voleu visitar l'obelisc que falta el trobareu a la plaça de la Concorde a París, és impressionant, està just al centre de la plaça i mesura uns 23 metres.

A: Ens dona temps per una última pregunta de @juditarocaa que diu: "com està distribuït l'espai dins el temple?"

T: Si volem parlar de l'interior de la construcció, hauríem de parlar d'Amenhotep III, si no m'equivoco?

E: No, no t'equivoques, Amenhotep va ser qui va donar l'estructura original i general del temple.

T: Doncs les seves construccions principals foren el santuari, la sala hipòstila oberta, dotada de trenta-dues columnes papiriformes fasciculades cap al pati solar, i la columnata d'entrada processional, d'una extensió d'uns cinquanta-dos metres.

r Destaquem el santuari, que es divideix en diverses parts.

En l'època hel·lenística se li afegiria la Sala de la Barca d'Alexandre Magne.

Al costat oest del santuari està la cambra o escena del naixement, amb tres columnes fasciculades on s'observen relleus que descriuen el naixement diví de'Amenhotep III, com a resultat de la unió del déu Amón i la seva mare Mutemuia.

Després hi havia una altra sala que feia de vestíbul per finalment arribar al santuari pròpiament dit, decorat amb escenes del faraó en presència d'Amón.

"ANUNCI":

A: Abans d'acabar volia comentar-vos d'un nou quit d'arqueologia que vaig comprar al meu nebot pel seu aniversari. Em van comentar que la marca Juguetes Para Adoctrinar A Tus Hijos tenien molt bons productes i només em va costar 34,99 € el pac petit! Tinc entès que vosaltres també sabeu alguna cosa sobre aquesta joguina?

T: Sí, a mi em va encantar perquè òbviament vull que els meus fills segueixin la mateixa carrera que jo. Van començar a jugar i no van aturar-se, les manilles funcionen molt bé. Ho recomanaria a qualsevol pare.

A: Doncs ha quedat clar! Aneu a comprar els nous productes de la col·lecció en la web www.juguetesparaadoctrinaratushijos.com repeteixo www.juguetesparaadoctrinaratushijos.com.

E: Tot a molt bon preu!

A: Bé, aquesta ha sigut el nostre breu programa dels temples egipcis. Moltes gràcies, doctors Pérez i Urgell per la vostra col·laboració en el programa, podeu trobar-los en les xarxes socials amb els noms d'usuari @eric.perez_doctor i @thalia.urgell_archeology4life. Posarem més notícies sobre el següent especial a Instagram i Twitter @artattack_us esperem la setmana vinent un altre cop, mateix dia i mateixa hora estimats oients, i us deixo en mans del següent programa: Escultura.

Moltes gràcies i fins a la pròxima!